

(ร่าง)

คู่มือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ด้านทรัพย์สินทางปัญญา

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พศ. 2564

คำนำ

คู่มือปฏิบัติที่ดีด้านทรัพย์สินทางปัญญาเล่มนี้ได้จากการกระบวนการจัดการความรู้ในการถ่ายทอดประสบการณ์ด้านการวิจัยจากตัวแทนแต่ละคณะที่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นที่ยอมรับ โดยมีการดำเนินงานสนทนากลุ่มเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ของแต่ละท่านมาจัดทำเป็นคู่มือฉบับนี้ขึ้นมา

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือปฏิบัติที่ดีด้านทรัพย์สินทางปัญญาฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านหรือนักวิจัยที่นำไปใช้ในการขอจดทรัพย์สินทางปัญญาจากกรมทรัพย์สินทางปัญญาต่อไป

คณะจัดทำ

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้จากการทำสนทนากลุ่ม (ผู้มีประสบการณ์ของแต่ละคณะ)	1
แนวปฏิบัติที่ดีด้านการขอจดทรัพย์สินทางปัญญา สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	2

แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้จากการทำสนทนากลุ่ม (ผู้มีประสบการณ์ของแต่ละคณะ)

1. ควรตั้งเนื้องานวิจัยว่าจะสามารถนำไปจดสิทธิบัตร และจดเพื่ออะไร
2. ควรมีการต่อยอดในทางธุรกิจ
3. ทำอย่างไรจะที่สามารถจดได้รวดเร็วขึ้น จดเอง หรือให้ ม.จด หรือ ม.รับโอนสิทธิ์
4. มีคู่มืออธิบายเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา
5. ดูว่างานวิจัยอะไรบ้างที่จำเป็นต้องจดเครื่องหมายการค้า
6. ควรระบุขั้นตอน ลิขสิทธิ์ ชัดเจน
7. ต้นน้ำ สถาบันวิจัยและพัฒนา ควรดูว่าอะไรจดได้
8. กลางน้ำ อำนวยการอย่างไร
9. ปลายน้ำ จะเอาไปใช้ประโยชน์

1. ควรต้องเนื้องานวิจัย ว่าจะสามารถนำไปจดสิทธิบัตร และจดเพื่ออะไร

- 1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาประเภทต่างๆ
- 1.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิบัตร
- 1.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับลิขสิทธิ์
- 1.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า
- 1.5 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแบบผังภูมิของวงจรรวม
- 1.6 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
- 1.7 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทรัพย์สินทำปัญญาประเภทต่างๆ

ทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง ผลงานอันเกิดจากการประดิษฐ์ คิดค้น หรือสร้างสรรค์ของ มนุษย์ ซึ่งเน้นที่ผลผลิตของสติปัญญาและความชำนาญ โดยไม่คำนึงถึงชนิดของการสร้างสรรค์หรือวิธี ในการแสดงออก ทรัพย์สินทางปัญญาอาจแสดงออกในรูปแบบของสิ่งที่จับต้องได้ เช่น สินค้าต่างๆ หรือในรูปของสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น บริการ แนวคิดในการดำเนินธุรกิจ กรรมวิธีการผลิตทาง อุตสาหกรรม เป็นต้น

ประเภทของทรัพย์สินทำปัญญา ทรัพย์สินทางปัญญา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Industrial Property) และลิขสิทธิ์ (Copyright)

1. ทรัพย์สินทำอุตสาหกรรม (Industrial Property) หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์ของ มนุษย์ที่เกี่ยวกับสินค้าอุตสาหกรรมต่างๆ ความคิดสร้างสรรค์นี้ อาจเป็นความคิดในการประดิษฐ์ คิดค้น ซึ่งอาจจะเป็นกระบวนการหรือเทคนิคในการผลิตที่ได้ปรับปรุงหรือคิดค้นขึ้นใหม่ หรือการ ออกแบบผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรมที่เป็นองค์ประกอบและรูปร่างของตัวผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ยัง รวมถึงเครื่องหมายการค้าหรือยี่ห้อ ชื่อและถิ่นที่อยู่ทางการค้า รวมถึงแหล่งกำเนิดและการป้องกัน การแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมจึงสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

1.1 สิทธิบัตร (Patent)

1.1.1 สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (Invention Patent)

1.1.2 สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Design Patent)

1.1.3 อนุสิทธิบัตร (Petty Patent)

1.2 แบบผังภูมิของวงจรรวม (Layout – Design of Integrated Circuits)

1.3 เครื่องหมายการค้า (Trademark) หมายถึง เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือตรา ที่ใช้ กับสินค้าหรือบริการ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1.3.1 เครื่องหมายการค้า (Trademark)

1.3.2 เครื่องหมายบริการ (Service Mark)

1.3.3 เครื่องหมายรับรอง (Certification Mark)

1.3.4 เครื่องหมายร่วม (Collective Mark)

1.4 ความลับทางการค้า (Trade Secrets)

1.5 ชื่อทางการค้า (Trade Name)

1.6 สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication)

2. ลิขสิทธิ์ (Copyright) หมายถึง ผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ประเภทต่างๆ เช่น งานวรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่ เสียงแพร่ภาพ หรืองานอื่นใดในแผนกวรรณคดี วิทยาศาสตร์ หรือศิลปะ เป็นต้น ซึ่งเจ้าของลิขสิทธิ์จะมี สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆ เกี่ยวกับงาน ลิขสิทธิ์ของตนโดยกฎหมายลิขสิทธิ์ได้ให้ความคุ้มครองถึงสิทธิของนักแสดง และสร้างสรรค์ด้านเทคโนโลยี เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย

ความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สินทางประเภทต่าง ๆ

ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Industrial Property) สามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิบัตร (Patent)

1. สิทธิบัตร หมายถึง หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ (Invention) หรือ การออกแบบผลิตภัณฑ์ (Industrial Design) ที่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่สิทธิบัตรการประดิษฐ์ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ และอนุสิทธิบัตร ผู้ทรงสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรมีสิทธิ เด็ดขาดหรือสิทธิเด็ดขาดหรือสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการแสวงหาผลประโยชน์จากการประดิษฐ์หรือ การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้รับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรนั้น ภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด สิทธิบัตรแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

2. สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (Invention Patent) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ หมายถึง ให้ความคุ้มครองการคิดค้นเกี่ยวกับลักษณะ องค์ประกอบโครงสร้าง หรือกลไกของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งกรรมวิธีในการผลิต การเก็บรักษา หรือการ ปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากผลงานสร้างสรรค์จากการประดิษฐ์ที่มีลักษณะของการแก้ปัญหาทางเทคนิคที่ไม่สามารถคิดขึ้นโดยง่าย

3. การประดิษฐ์ (Invention) หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับ ลักษณะองค์ประกอบ โครงสร้าง หรือกลไกของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งกรรมวิธีในการผลิตการรักษา หรือปรับปรุงคุณภาพของ ผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น หรือทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ขึ้นใหม่ ที่แตกต่างไปจากเดิม

เงื่อนไขหรือลักษณะของการรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์

1. ต้องเป็นการประดิษฐ์ที่คิดค้นขึ้นมาใหม่ คือ การประดิษฐ์ที่แตกต่างไปจากเดิม ยังไม่เคย มีการใช้หรือ แพร่หลายมาก่อนในประเทศหรือไม่เคยเปิดเผยสาระสำคัญ หรือรายละเอียดในเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือการนำออก แสดงหรือเปิดเผยต่อสาธารณชนมาก่อนทั้งในและนอกประเทศ และยังไม่เคย ได้รับสิทธิบัตรมาก่อน

2. ต้องเป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น

3. ต้องเป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น

การได้มาซึ่งความคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์

การประดิษฐ์จะได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 ก็ต่อเมื่อนำการประดิษฐ์นั้น มายื่นขอรับความคุ้มครอง และได้รับการจดทะเบียนจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เท่านั้น

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Design Patent)

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ หมายถึง การให้ความคุ้มครองความคิดสร้างสรรค์ที่ เกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะภายนอกของผลิตภัณฑ์องค์ประกอบของลวดลายหรือสีของผลิตภัณฑ์ ซึ่ง สามารถใช้เป็นแบบสำหรับ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รวมทั้งหัตถกรรมได้ และแตกต่างไปจากเดิม

การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ขอรับสิทธิบัตรได้

การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ขอรับสิทธิบัตรได้ต้องประกอบด้วยลักษณะ 2 ประการ คือ

1. ต้องเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่ง พ.ร.บ.สิทธิบัตร ไม่ได้ให้คำนิยามไว้โดยตรงว่า การออกแบบ ผลิตภัณฑ์ใหม่คืออะไรหรือมีลักษณะอย่างไร เพียงแต่ระบุถึงการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ไม่ ถือว่าเป็นการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ใหม่ไว้ 4 ประเภทดังนี้

1.1 แบบผลิตภัณฑ์ที่มีหรือใช้แพร่หลายอยู่แล้ว คือการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้มีการ ผลิตผลิตภัณฑ์ หรือมีการใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์อย่างแพร่หลายอยู่แล้วในประเทศก่อนวันขอรับ สิทธิบัตร ตัวอย่างเช่น ผู้ออกแบบได้นำผลิตภัณฑ์นั้นไปผลิตผลิตภัณฑ์และวางขายจำหน่ายก่อนที่จะ ยื่นขอรับสิทธิบัตร ก็ถือว่าไม่ใช่การ ออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ที่จะขอรับสิทธิบัตรได้

1.2 แบบผลิตภัณฑ์ที่ได้มีการเปิดเผยภาพ สาระสำคัญ หรือรายละเอียดในเอกสาร หรือสิ่งพิมพ์ที่ได้ เผยแพร่อยู่แล้วไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักรก่อนวันขอรับสิทธิบัตรถือว่าไม่เป็นการ ออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่

ทั้งนี้ไม่รวมถึงการเปิดเผยต่อสาธารณชนโดยวิธีในลักษณะอื่น เช่น การนำแบบผลิตภัณฑ์ออกแสดงในนิทรรศการ หรือการประชุมการวิชาการ เป็นต้น

1.3 แบบผลิตภัณฑ์ที่ได้มีการประกาศโฆษณามาก่อนวันขอรับสิทธิบัตรคือการ ออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้มีการยื่นขอรับสิทธิบัตรในประเทศไทยและได้มีการพิมพ์ประกาศโฆษณาแล้ว กฎหมายถือว่าไม่ใช้การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่

1.4 แบบผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกับแบบผลิตภัณฑ์ประเภทที่ 1.1 - 1.3 มากจนเห็นได้ว่าเป็นการเลียนแบบ คือแบบผลิตภัณฑ์ที่แม้จะไม่เหมือนกับแบบผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้วทุกประการ แต่มีสาระสำคัญเหมือนหรือคล้ายกันมากให้ถือว่าไม่ใช้การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่หลักเกณฑ์นี้คล้ายกับ หลักเกณฑ์ในเรื่องชั้นการประดิษฐ์สูงขึ้นซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรได้

2. ต้องเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่ออุตสาหกรรมหรือหัตถกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่

การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้

พ.ร.บ.สิทธิบัตร บัญญัติว่าการออกแบบผลิตภัณฑ์ดังต่อไปนี้ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้

1. แบบผลิตภัณฑ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนตัวอย่างเช่น แบบผลิตภัณฑ์ที่มีรูปร่างลักษณะลามกอนาจาร หรือเป็นการแสดงความไม่เคารพ หรือล้อเลียนวัตถุที่ ประชาชนทั่วไปนับถือ เช่น ใช้พระพุทธเป็นฐานของที่เขี่ยบุหรี่ เป็นต้น

2. แบบผลิตภัณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา พ.ร.บ.สิทธิบัตร บัญญัติให้อำนาจแก่รัฐที่จะกำหนดได้ตามความเห็นสมควรและเหมาะสม ยังไม่เคยมีการออกพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับเรื่องนี้ แต่ประการใด ผลที่จะได้รับจากสิทธิบัตร

1. ในด้านของประชาชน โดยทั่ว ๆ ไปสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้น หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งก็คือสิทธิบัตร นอกจากจะก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ใหม่ๆ ที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ แล้วยังก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ให้ปลอดภัยแก่ชีวิตมากขึ้นด้วย เช่น ยารักษาโรคต่างๆ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากเครื่องกลเติมอากาศ หรือ กังหันน้ำชัยพัฒนา ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประดิษฐ์คิดค้นเพื่อใช้ในการบำบัดน้ำเสียและ ใช้เพื่อปรับปรุงคุณภาพของบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นการปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อสุขภาพและ อนามัยของประชาชนให้ดีขึ้น การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ นี้จะทำให้ประชาชนได้รับแต่สิ่งที่ดี มี คุณภาพสูงขึ้น มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นและให้ความปลอดภัยแก่ชีวิตมากขึ้น

2. ในด้านเจ้าของสิทธิบัตร ผู้ที่ประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ ย่อมสมควรได้รับผลตอบแทนจาก สังคม คือ การได้รับความคุ้มครองสิทธิบัตร ซึ่งสามารถที่จะนำการประดิษฐ์ตามสิทธิบัตรนั้นไปผลิต จำหน่าย นำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือ อนุญาตให้บุคคลอื่นใช้สิทธิบัตรนั้นโดยได้รับค่าตอบแทน

เหตุผลในการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตร

1. เพื่อคุ้มครองสิทธิอันชอบธรรมของผู้ประดิษฐ์และผู้ออกแบบ เนื่องจากผู้ประดิษฐ์หรือ ผู้ออกแบบได้ใช้สติปัญญาและความพยายามของตนรวมทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จะมี ประโยชน์แก่มนุษย์ ดังนั้น หากการคิดค้นดังกล่าวสามารถทำให้เกิดผลตอบแทนในทางเศรษฐกิจหรือ ในเชิงพาณิชย์ได้ ก็ควรถือเป็นสิทธิของผู้ประดิษฐ์คิดค้นหรือผู้ออกแบบที่รัฐควรให้ความคุ้มครอง

2. เพื่อให้รางวัลตอบแทนแก่ผู้ประดิษฐ์และผู้ออกแบบ เนื่องจากผลงานที่ได้คิดค้นขึ้นทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ได้รับความสะดวกสบายและมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น ปลอดภัยมาก ยิ่งขึ้น สังคมก็ควรให้รางวัลตอบแทนแก่ผู้สร้างคุณประโยชน์ดังกล่าว โดยการให้ความคุ้มครองป้องกัน มิให้ผู้อื่นแสวงหาประโยชน์จากผลงานดังกล่าวนั้นโดยมิชอบ

3. เพื่อจูงใจให้มีการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ ขึ้น เนื่องจากการประดิษฐ์คิดค้นจะต้องมี การลงทุนทั้งในด้านค่าใช้จ่าย เวลา และสติปัญญาอันพิเศษของมนุษย์แต่เมื่อมีการเปิดเผยสาระสำคัญ ในการประดิษฐ์คิดค้น หรือมีการผลิตเป็นสินค้าเพื่อออกจำหน่ายแล้ว บุคคลอื่นอาจสามารถ ลอกเลียนแบบได้โดยง่าย ดังนั้น จึงจ ว่าเป็นที่รัฐต้องให้การคุ้มครอง อันจะเป็นการกระตุ้นให้ นัก ประดิษฐ์คิดค้นมีกำลังใจ และมีความมั่นใจในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ

4. เพื่อกระตุ้นให้มีการเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการประดิษฐ์คิดค้นใหม่ๆ ในการให้ ความคุ้มครองนี้ ได้มีการกำหนดให้มีการเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการประดิษฐ์คิดค้นนั้นๆ จนทำให้สามารถนำไปศึกษา ค้นคว้าวิจัยและพัฒนาต่อไปได้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีที่สูงขึ้น 5. เพื่อจูงใจให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการลงทุนจากต่างประเทศ การจัดระบบให้มี การคุ้มครองสิทธิบัตรย่อมทำให้เจ้าของเทคโนโลยีจากต่างประเทศมีความมั่นใจในการลงทุนหรือ ถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่ผู้ร่วมทุนในประเทศ

เงื่อนไขหรือลักษณะของการรับความคุ้มครองสิทธิบัตร

1. สิทธิบัตรการประดิษฐ์

1.1 ต้องเป็นการประดิษฐ์ที่คิดค้นขึ้นใหม่ คือ การประดิษฐ์ที่แตกต่างไปจากเดิม ยังไม่ เคยมีใช้หรือแพร่หลายมาก่อนในประเทศ หรือไม่เคยเปิดเผยสาระสำคัญ หรือรายละเอียดในเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือการนำออกแสดง หรือเปิดเผยต่อสาธารณชนมาก่อนทั้งในและนอกประเทศ และยังไม่ เคยได้รับสิทธิบัตรมาก่อน

1.2 ต้องเป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น คือ มีลักษณะที่เป็นการแก้ไข ปัญหาทางเทคนิคหรือไม่เป็นการประดิษฐ์ที่ทำได้โดยง่ายต่อผู้ที่มีความชำนาญในระดับสามัญสำหรับ งานประเภทนั้น

1.3 ต้องเป็นการประดิษฐ์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทางอุตสาหกรรมได้

2. สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ต้องเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่ออุตสาหกรรม ซึ่งรวมถึง ทัศนกรรม คือ เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่มีใช้แพร่หลายในประเทศ ยังไม่ได้เปิดเผย สาระสำคัญหรือ รายละเอียดในเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ก่อนวันขอรับสิทธิบัตร และไม่คล้ายกับแบบ ผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้ว

สิ่งที่ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้

1. การประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้

1.1 จุลชีพและส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของจุลชีพที่มีอยู่ตามธรรมชาติ สัตว์ พืช หรือสารสกัดจาก สัตว์หรือพืช

1.2 กฎเกณฑ์และทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

1.3 ระเบียบข้อมูลสำหรับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์

1.4 วิธีการวินิจฉัย บำบัด หรือรักษาโรคนุญช์ หรือสัตว์

1.5 การประดิษฐ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี อนามัย หรือสวัสดิภาพ ของประชาชน

2. การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้

2.1 แบบผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่

2.2 แบบผลิตภัณฑ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

2.3 แบบผลิตภัณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา (ยังไม่มีกำหนด)

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอรับสิทธิบัตร

บุคคลซึ่งจะขอรับสิทธิบัตรได้ ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. มีสัญชาติไทย หรือเป็นนิติบุคคลที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทย

2. มีสัญชาติของประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา หรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับ ความคุ้มครอง สิทธิบัตรซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย

3. มีสัญชาติของประเทศที่ยินยอมให้บุคคลสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่มีสำนักงานแห่ง ใหญ่ตั้งอยู่ใน ประเทศไทยขอรับสิทธิบัตรในประเทศนั้นได้

4. มีภูมิลำเนาหรืออยู่ในระหว่างการประกอบอุตสาหกรรมหรือพาณิชย์กรรมอย่างแท้จริง และจริงจังใน ประเทศไทยหรือประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิบัตร ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย

อายุแห่งการคุ้มครอง

1. สิทธิบัตรการประดิษฐ์ให้มีอายุ 20 ปี นับแต่วันขอรับสิทธิบัตรในราชอาณาจักร
2. สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีอายุ 10 ปี นับแต่วันขอรับสิทธิบัตรในราชอาณาจักร
3. อนุสิทธิบัตรให้มีอายุ 6 ปี นับแต่วันขอรับอนุสิทธิบัตรในราชอาณาจักร

การตัดสินใจเลือกรูปแบบการขอรับความคุ้มครอง

เมื่อได้ทำการประดิษฐ์คิดค้นหรือออกแบบผลิตภัณฑ์ขึ้นมา และประสงค์จะขอรับความ คุ้มครองอาจจะมี ปัญหาว่าควรจะขอรับความคุ้มครองในรูปแบบใดจึงเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้ที่ประสงค์จะ ขอรับความคุ้มครองควรที่จะ คำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่คิดค้นขึ้นมาเป็นการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ในกรณีนี้สามารถที่จะพิจารณาได้ ง่ายๆ ว่า ถ้าสิ่งนั้นเป็นการคิดค้นที่ก่อให้เกิดลักษณะใหม่ที่มีหน้าที่การทำงาน ประโยชน์ใช้ สอยก็สามารถสรุปได้ ทันทีว่าเป็นการประดิษฐ์ แต่ถ้าสิ่งนั้นเป็นการคิดค้นเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ หรือลวดลายที่ปรากฏอยู่บนตัว ผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิดความสวยงาม สามารถสรุปได้ว่าเป็นการ ออกแบบผลิตภัณฑ์ซึ่งควรที่จะยื่นขอรับความ คุ้มครองสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ในกรณีที่เป็น การประดิษฐ์ ก็ต้องสนใจอีกว่าควรที่จะขอรับความ คุ้มครอง สิทธิบัตรการประดิษฐ์หรืออนุสิทธิบัตร ในกรณีนี้ ผู้ขอความคุ้มครองควรที่จะคำนึงถึงต่อไปว่า สิ่ง ประดิษฐ์นั้นมีเทคนิคที่ซับซ้อนหรือไม่ หากมี เทคนิคที่ซับซ้อนก็ควรที่จะขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์ ทั้งนี้เนื่องจากเงื่อนไขที่ว่า จะต้องเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ มีขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้ในทาง อุตสาหกรรมได้ นั่นคือจะต้องดูว่าลักษณะของสิ่งประดิษฐ์ควรที่จะอยู่ภายใต้เงื่อนไขใด

2. องค์ประกอบอื่นๆ เช่น ค่าธรรมเนียมที่ถูกกว่า อายุการคุ้มครอง ขั้นตอนการจดทะเบียนที่ ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน เป็นต้น ซึ่งผู้ขออาจจะนำมาประกอบการพิจารณาเลือกว่าจะยื่นคำขอแบบใด

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์ เป็นผลงานที่เกิดจากใช้สติปัญญา ความรู้ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะใน การ สร้างสรรค์งานให้เกิดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็น “ทรัพย์สินทางปัญญา” ประเภทหนึ่งที่มีคุณค่าทาง เศรษฐกิจ ดังนั้น เจ้าของ ลิขสิทธิ์จึงควรได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถหา ประโยชน์จากงานลิขสิทธิ์ของตนได้ เช่น ทำซ้ำ คือการคัดเลือก ทำสำเนา ทำแม่พิมพ์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ ฯลฯ จากต้นฉบับหรือสำเนา ไม่ว่า ทั้งหมดหรือบางส่วน หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน เช่น การแสดง การบรรยาย การจำหน่าย การทำให้ปรากฏด้วย เสียงด้วยภาพ ฯลฯ จากงานที่ได้จัดทำขึ้น เป็นต้น

งานสร้างสรรค์ที่มีลิขสิทธิ์ ประกอบด้วยประเภทงานต่างๆ ดังนี้

1. งานวรรณกรรม เช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ คำปราศรัย รวมถึงโปรแกรม คอมพิวเตอร์ด้วย
2. งานนาฏกรรม เช่น งานเกี่ยวกับการรำ การเต้น การทำท่า หรือการแสดงที่ประกอบ ขึ้นเป็นเรื่องราว รวมถึงการแสดงโดยวิธีใบ้ด้วย
3. งานศิลปกรรม เช่น งานจิตรกรรม งานประติมากรรม ภาพพิมพ์งานสถาปัตยกรรม ภาพถ่าย ภาพประกอบ หรืองานสร้างสรรค์รูปทรงสามมิติเกี่ยวกับภูมิประเทศหรือวิทยาศาสตร์ งาน ศิลปะประยุกต์ ซึ่ง รวมถึงภาพถ่ายและแผนผังของงานดังกล่าวด้วย
4. งานดนตรีกรรม เช่น คำร้อง ทำนอง การเรียบเรียงเสียงประสานรวมถึงโน้ตเพลงที่ได้แยกและเรียบเรียงเสียงประสานแล้ว
5. งานโสตทัศนวัสดุ เช่น วีดีโอเทป แผ่นเลเซอร์ดิสก์ ที่บันทึกข้อมูลซึ่งประกอบด้วย ลำดับของภาพหรือภาพและเสียงอันสามารถที่จะนำมาเล่นซ้ำได้อีก เป็นต้น
6. งานภาพยนตร์ เช่น ภาพยนตร์ รวมทั้งเสียงประกอบของภาพยนตร์นั้นด้วย (ถ้ามี)
7. งานสิ่งบันทึกเสียง เช่น เทปเพลง แผ่นคอมแพ็คดิสก์ที่บันทึกข้อมูลเสียงทั้งนี้ ไม่ รวมถึงเสียงประกอบภาพยนตร์ หรือเสียงประกอบโสตทัศนวัสดุอย่างอื่น
8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ เช่น การกระจายเสียงทางวิทยุ หรือการแพร่เสียงหรือภาพ ทางสถานีโทรทัศน์
9. งานอื่นใดอันเป็นงานในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ

ผลงานที่ไม่ถือว่ามีลิขสิทธิ์

ผลงานดังต่อไปนี้เป็นผลงานที่ไม่ถือว่ามีลิขสิทธิ์

1. ข่าวประจำวันและข้อเท็จจริงต่างๆ ที่มีลักษณะเป็นเพียงข่าวสารอันมิใช่งานในแผนก วรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ
2. รัฐธรรมนูญ และกฎหมาย
3. ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง และหนังสือโต้ตอบของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่น
4. คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย และรายงานของราชการ
5. คำแปลและการรวบรวมสิ่งต่างๆ ตามข้อ 1 – 4 ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงาน อื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่นจัดทำขึ้น
6. ความคิด ขั้นตอน กรรมวิธี ระบบ วิธีใช้หรือวิธีทำงาน แนวความคิด หลักการ การค้นพบ หรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์

การได้มาซึ่งสิทธิ

สิทธิในลิขสิทธิ์จะเกิดขึ้นโดยทันทีนับตั้งแต่ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ผลงานโดยไม่ต้องจด ทะเบียน ดังนั้น เจ้าของลิขสิทธิ์จึงควรที่จะปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนเอง โดยการเก็บรวบรวม หลักฐานต่างๆ ที่แสดงว่าได้ทำการสร้างสรรค์ผลงานนั้นขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์สิทธิ หรือความ เป็นเจ้าของในโอกาสต่อไป

บุคคลที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ได้แก่ บุคคลดังต่อไปนี้

1. ผู้สร้างสรรค์งาน โดยความคิดริเริ่มของตนเอง โดยไม่ลอกเลียนงานของบุคคลอื่น และ อาจหมายรวมถึงผู้สร้างสรรค์งานร่วมกันด้วย

2. ผู้สร้างสรรค์ในฐานะพนักงานหรือลูกจ้าง

3. ผู้ว่าจ้างในกรณีว่าจ้างให้บุคคลอื่นสร้างสรรค์งาน

4. ผู้ดัดแปลง รวบรวม หรือประกอบกันเข้า โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์

5. กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่น

6. ผู้รับโอนลิขสิทธิ์

การคุ้มครองลิขสิทธิ์

เจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆ ต่องาน อันมีลิขสิทธิ์ของตนดังนี้

1. ทำซ้ำหรือดัดแปลงใหม่

2. เผยแพร่ต่อสาธารณชน

3. ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ หรือสิ่ง บันทึกเสียง

4. ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น

5. อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิตาม 6.1 , 6.2 , หรือ 6.3 โดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดหรือไม่ก็ได้ที่ไม่เป็นการจำกัดการแข่งขันโดยไม่เป็นธรรม

ประโยชน์ของลิขสิทธิ์

1. ประโยชน์ของเจ้าของลิขสิทธิ์ เจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ และมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะ กระทำการใดๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้น หรือผลงานตามข้อใดข้อหนึ่งตามที่ได้กล่าวไว้ ข้างต้น ดังนั้น เจ้าของลิขสิทธิ์จะมีสิทธิในการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน และให้เช่า ต้นฉบับหรือสำเนางานอันมีลิขสิทธิ์ของตน รวมทั้งให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น หรือ อนุญาตให้ผู้อื่นใช้ลิขสิทธิ์ของตนทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ โดยเจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมได้รับค่าตอบแทนที่ เป็นธรรม

2. ประโยชน์ของประชาชนหรือผู้บริโภค การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิในผลงานลิขสิทธิ์ มีผลให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้สร้างสรรค์ผลงานที่จะ สร้างสรรค์ผลงานที่มีประโยชน์และมีคุณค่าออกสู่ตลาดส่งผลให้ผู้บริโภคได้รับความรู้ ความบันเทิง และได้ใช้ผลงานที่มีคุณภาพ

3. การแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ ลิขสิทธิ์เป็นสิทธิที่เกิดขึ้นทันทีที่มีการสร้างสรรค์ผลงานโดยไม่ต้องจดทะเบียน อย่างไรก็ตาม กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้มีบริการรับแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับงานลิขสิทธิ์ ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิของเจ้าของ ลิขสิทธิ์ ทั้งยังเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้ที่ต้องการขออนุญาตใช้ลิขสิทธิ์ ให้สามารถตรวจค้นเพื่อ ประโยชน์ในการติดต่อธุรกิจกับเจ้าของลิขสิทธิ์ได้ นอกจากนี้ เจ้าของลิขสิทธิ์อาจนำหนังสือรับรองการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ (รลข.01) มาใช้เป็นหลักประกันการกู้ยืมเงินกับธนาคารในโครงการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุนตามนโยบายของ รัฐบาล ทั้งนี้ การแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์มิใช่การจดทะเบียนตามกฎหมาย และมีได้หมายความว่าผู้แจ้งจะ ได้รับสิทธิในผลงานนั้น หรือเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ดังนั้นการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์จะไม่ก่อให้เกิดสิทธิเพิ่มขึ้น จากสิทธิที่มีอยู่เดิมของเจ้าของ ลิขสิทธิ์ที่แท้จริง เอกสารและหลักฐานประกอบการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์

แบบพิมพ์คำขอแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ (ลข.01) จำนวน 2 ชุด ซึ่งผู้แจ้งจะต้องกรอก รายละเอียดต่างๆ ให้ครบถ้วน เช่น ประเภทของงาน ชื่อผู้แจ้ง ชื่อผู้สร้างสรรค์ สถานที่ติดต่อ ลักษณะ ของงาน วิธีการสร้างสรรค์ เป็นต้น 2. หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำเนาบัตรประจ าตัวประชาชน สำเนาหนังสือรับรองนิติ บุคคลออกให้ไม่เกิน 6 เดือน หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี) เป็นต้น 3. สำเนาหรือภาพถ่ายผลงานลิขสิทธิ์ จำนวน 1 ชุด

อายุการคุ้มครอง

โดยทั่ว ๆ ไป การคุ้มครองลิขสิทธิ์ จะมีผลเกิดขึ้นโดยทันทีที่มีการสร้างสรรค์ผลงาน โดยความ คุ้มครองนี้จะมีตลอดอายุของผู้สร้างสรรค์ และจะคุ้มครองต่อไปอีก 50 ปี นับแต่ผู้สร้างสรรค์เสียชีวิต หากแต่มีงานบางประเภทที่จะมีอายุการคุ้มครองแตกต่างกัน ดังนั้น อายุการคุ้มครองสามารถแยกได้ โดยสรุป ดังนี้

1. อายุการคุ้มครองทั่วไป ลิขสิทธิ์จะมีตลอดอายุผู้สร้างสรรค์ และจะมีต่อไปอีก 50 ปี นับ แต่ได้สร้างสรรค์ถึงแก่ความตาย
2. กรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้สร้างสรรค์ ลิขสิทธิ์จะมีอายุ 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น กรณีที่ผู้สร้างสรรค์ใช้นามแฝง หรือไม่ปรากฏชื่อผู้สร้างสรรค์ลิขสิทธิ์มีอายุ 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์ งานนั้นขึ้น
3. งานภาพถ่าย โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง หรืองานแพร่เสียงแพร่ภาพ ลิขสิทธิ์มีอายุ 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น
4. งานที่สร้างสรรค์โดยการจ้างหรือตามคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่น ใดของรัฐ ให้มีอายุ 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น

5. งานศิลปะประยุกต์ ลิขสิทธิ์มีอายุ 25 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น กรณีที่ได้มีการโฆษณาตาม 7.1 – 7.3 ในระหว่างระยะเวลาดังตาม 7.4 ให้ลิขสิทธิ์มีอายุ 25 ปี นับแต่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า

เครื่องหมาย หมายความว่า ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพประดิษฐ์ ตรา ชื่อ คำ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข ลายมือชื่อ กลุ่มของสี รูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ หรือสิ่งเหล่านี้อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน เครื่องหมายการค้า (Trade Mark) หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมาย หรือเกี่ยวข้องกับสินค้า เพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายการค้านั้นแตกต่าง กับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น

เครื่องหมายบริการ หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับ บริการ เพื่อแสดงว่าบริการที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายบริการนั้นแตกต่างกับบริการที่ใช้ เครื่องหมายบริการของบุคคลอื่น

เครื่องหมายรับรอง หมายความว่า เครื่องหมายที่เจ้าของเครื่องหมายรับรองใช้หรือจะใช้ เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้า หรือบริการของบุคคลอื่น เพื่อเป็นการรับรองเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพ หรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้านั้น หรือเพื่อรับรองเกี่ยวกับสภาพ ชนิด หรือคุณลักษณะอื่นใดของบริการนั้น

เครื่องหมายร่วม หมายความว่า เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่ใช้หรือจะใช้ โดยบริษัทหรือวิสาหกิจในกลุ่มเดียวกันหรือโดยสมาชิกของสมาคม สหกรณ์ สหภาพ สมาพันธ์ กลุ่ม บุคคลหรือองค์กรอื่นใดของรัฐหรือเอกชน

การได้มาซึ่งความคุ้มครอง

ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้ามิได้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ เจ้าของเครื่องหมายการค้า จะต้องนำเครื่องหมายการค้าที่คิดขึ้นไปทำการจดทะเบียนเสียก่อน จึงจะได้รับความคุ้มครองโดยสมบูรณ์ ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติ เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

สิทธิเจ้าของเครื่องหมายการค้า

1. เครื่องหมายการค้าที่ยังไม่ได้จดทะเบียน เจ้าของเครื่องหมายการค้ามีสิทธิที่จะใช้ เครื่องหมายการค้าที่ยังไม่ได้จดทะเบียนนั้น แต่จะฟ้องคดีเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิในเครื่องหมาย การค้าที่ไม่ได้จดทะเบียน หรือเรียกค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าไม่ได้ เว้นแต่จะ เป็นกรณีลวงขาย

2. เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว เจ้าของเครื่องหมายการค้ามีสิทธิ แต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้เครื่องหมายการค้ากับสินค้าที่จดทะเบียนไว้ และในกรณีที่ผู้อื่นละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วนั้นมีสิทธิที่จะฟ้องร้องและเรียกค่าเสียหายได้ และในกรณีที่ มีผู้อื่นนำเครื่องหมายการค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้าขึ้นไปจดทะเบียน เจ้าของเครื่องหมายการค้านั้น อาจฟ้องเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าขึ้นได้

ลักษณะของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนได้

ลักษณะของเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง และเครื่องหมายร่วม ที่ จะจดทะเบียนได้ จะต้องมึลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด โดยประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการ คือ

1. เป็นเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ คือ มีลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ซื้อ สินค้าขึ้นทราบและเข้าใจได้ว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายนั้น แตกต่างจากสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าอื่น เช่น เป็นภาพหรือคำที่ได้ประดิษฐ์ขึ้น ลายมือชื่อหรือภาพของผู้เป็นเจ้าของ เป็นต้น

2. เป็นเครื่องหมายการค้าที่ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 เช่น เครื่องหมายราชการ ธงชาติ พระบรมฉายาลักษณ์ เป็นต้น และ

3. ไม่เป็นเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่บุคคลอื่นได้จดทะเบียนไว้แล้ว จนอาจจะทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของสินค้าหรือแหล่งกำเนิด ของสินค้า โดยจะพิจารณาจากคำเสียงเรียกขาน รูปหรือภาพ การประดิษฐ์ของเครื่องหมาย เป็นต้น

อายุแห่งความคุ้มครอง

การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ามีอายุความคุ้มครอง 1 ปี นับแต่วันที่จดทะเบียน (เริ่ม นับตั้งแต่วันยื่นคำขอ) โดยเมื่อจะครบกำหนดสามารถต่ออายุได้เป็นคราวๆ คราวละ 10 ปี

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแบบผังภูมิของวงจรรวม

แบบผังภูมิของวงจรรวม คือ แบบ แผนผัง หรือภาพที่สร้างขึ้น ไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบใด หรือ วิธีใด เพื่อให้เห็นถึงการจัดวางชิ้นส่วนทางไฟฟ้า หรือทางเดินไฟฟ้า เพื่อใช้ผลิตให้เป็นวงจรรวม ไม่ว่าจะ อยู่ในรูปแบบใด เช่น แผนผัง (Layout Design) ซึ่งเป็นภาพวาดการจัดวางของวงจรไฟฟ้า และแบบที่เป็น งานหน้ากาก (Mask Work) ซึ่งใช้ในการผลิตวงจรรวม ภาพถ่ายลายเส้นของวงจรรวม เป็นต้น

เงื่อนไขของแบบผังภูมิที่จะขอรับความคุ้มครอง

แบบผังภูมิที่จะนำไปขอรับความคุ้มครองได้นั้น จะต้องเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) แบบผังภูมิที่ผู้ออกแบบได้สร้างสรรค์ขึ้นเอง และไม่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปใน อุตสาหกรรมวงจรรวม

(2) แบบผังภูมิที่ผู้ออกแบบได้สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ โดยนำเอาชิ้นส่วน ส่วนเชื่อมต่อ แบบผัง ภูมิหรือวงจรรวม อันเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในอุตสาหกรรมวงจรรวมมาจัดวางใหม่ ในลักษณะที่ทำให้เกิดเป็นแบบผังภูมิใหม่ที่ไม่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในอุตสาหกรรมของวงจรรวม

บุคคลผู้มีสิทธิขอรับความคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม

- (1) ผู้ออกแบบ หรือผู้ออกแบบร่วม
- (2) พนักงานหรือลูกจ้าง ในกรณีที่เป็นการจ้างแรงงาน
- (3) ผู้ว่าจ้าง ในกรณีที่เป็นการจ้างทำของ
- (4) หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล
- (5) ผู้รับโอนหรือผู้รับมรดก

เงื่อนไขในการยื่นขอจดทะเบียนแบบผังภูมิของวงจรรวม

(1) กรณีที่นำแบบผังภูมิออกหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์แล้ว ไม่ว่าจะภายในหรือภายนอก ประเทศ การยื่นขอจดทะเบียนแบบผังภูมิ จะต้องยื่นขอจดทะเบียนภายใน 2 ปี นับแต่วันที่ได้นำแบบ ผังภูมินั้นออกหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เป็นครั้งแรก

(2) ในกรณีที่ยังไม่มี การนำแบบผังภูมิออกหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ต้องยื่นขอจดทะเบียนภายใน 15 ปี นับแต่วันที่สร้างสรรค์แบบผังภูมินั้นเสร็จสิ้น

อายุแห่งความคุ้มครอง

กฎหมายกำหนดให้หนังสือสำคัญแบบผังภูมิมีอายุ 10 ปี นับแต่วันที่ยื่นจดทะเบียนหรือวันที่ นำออกหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เป็นครั้งแรก แล้วแต่วันใดจะเกิดขึ้นก่อน แต่ทั้งนี้ไม่เกิน 15 ปี นับแต่ วันที่สร้างสรรค์แบบผังภูมินั้นเสร็จ หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้สร้างสรรค์ก็ไม่สามารถนำแบบผัง ภูมิมาขอจดทะเบียนได้ แม้ว่าจะไม่เคยนำแบบผังภูมินั้นออกหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ก็ตาม

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications) หมายถึง ชื่อ สัญลักษณ์ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เรียกหรือใช้แทนแหล่งภูมิศาสตร์ และที่สามารถบ่งบอกว่าสินค้าที่เกิดจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้น เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือคุณลักษณะเฉพาะของแหล่งภูมิศาสตร์ดังกล่าว หรืออาจกล่าวได้ ว่า ชื่อ หรือสัญลักษณ์ที่ใช้ประกอบระหว่างชื่อแหล่งภูมิศาสตร์นั้นกับสินค้า แสดงให้ผู้ซื้อหรือผู้บริโภค ได้ทราบถึงแหล่งกำเนิดของสินค้านั้น ซึ่งแหล่งกำเนิดนั้นส่งผลให้สินค้านั้นมีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือ คุณลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันในท้องถิ่นอื่น

เงื่อนไขของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขอรับความคุ้มครองได้

1. เป็นชื่อ สัญลักษณ์ หรือสิ่งอื่นใดที่เรียกหรือใช้แทนแหล่งภูมิศาสตร์และสามารถบ่งบอก ว่าสินค้าที่เกิดจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้น มีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือคุณลักษณะเฉพาะ
2. สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ต้องมีความเชื่อมโยงกับแหล่งภูมิศาสตร์ คือ พื้นที่ของ ประเทศ เขต ภูมิภาค และท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงทะเล ทะเลสาบ แม่น้ำ เกาะ ภูเขา หรือ พื้นที่อื่นทำนองเดียวกัน
3. ไม่เป็นชื่อที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า เป็นชื่อที่ใช้เรียกขานสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง
4. ไม่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือนโยบายของรัฐ
5. กรณีเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของต่างประเทศจะต้องปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าได้รับ การคุ้มครองตามกฎหมายของประเทศนั้นและมีการใช้สืบเนื่องตลอดมาจนถึงวันที่ยื่นคำขอขึ้น ทะเบียนในประเทศ

ผู้มีสิทธิยื่นคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

1. ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กร อื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคลและมีเขตรับผิดชอบครอบคลุมบริเวณแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้า
2. บุคคล กลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการค้าเกี่ยวกับสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์ และมีถิ่นที่อยู่ในแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้า
3. กลุ่มผู้บริโภคหรือองค์กรผู้บริโภคสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ผู้มีสิทธิใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ภายหลังได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว

1. ผู้ผลิตสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ซึ่งอยู่ในแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้า
2. ผู้ประกอบการค้าเกี่ยวกับสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

อายุแห่งการคุ้มครอง

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขึ้นทะเบียนแล้ว จะได้รับการคุ้มครองตลอดไปโดยไม่มีกำหนด ระยะเวลาจนกว่าจะมีการเพิกถอนทางทะเบียน

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย คือ องค์ความรู้ของชุมชนท้องถิ่น และรวมถึงงานศิลปวัฒนธรรม พื้นบ้านที่มีอยู่ในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

องค์ความรู้ของชุมชนท้องถิ่นไทย หมายความว่า ความรู้ความชำนาญ วิธีการ หรือ เทคโนโลยีที่มีการสืบทอดต่อกันมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน รวมทั้งเทคโนโลยีหรือวิธีการใดๆ ที่ใช้ระบบ ชีววิทยา หรือสิ่งมีชีวิต หรืออนุพันธ์

ของสิ่งเหล่านั้นมาใช้ ซึ่งถูกปรับปรุงเพื่อประโยชน์ต่อสินค้าและบริการ เช่น การผลิตอาหารและเครื่องดื่ม การผลิตผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร การผลิตผลิตภัณฑ์จาก วัสดุเหลือใช้ และการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ หิน โลหะ แก้ว เซรามิก ดินเผา เครื่องหนัง และอื่นๆ

งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน หมายความว่า งานสร้างสรรค์ของกลุ่มคนในชุมชน บน พื้นฐานวัฒนธรรม และสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม โดยสะท้อนความคิดและความคาดหวัง ของชุมชนนั้น ด้วยเป็นการ แสดงออกซึ่งเอกลักษณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม มาตรฐานและคุณค่าของ ชุมชน ทั้งนี้ อาจใช้ภาษาหรือไม่ใช้ ภาษา หรือผสมผสานระหว่างใช้ภาษาและไม่ใช้ภาษาเป็นสื่อ เช่น เรื่องเล่าพื้นบ้าน กวีนิพนธ์พื้นบ้าน ปริศนา พื้นบ้าน เพลงพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้าน การฟ้อนรำพื้นบ้าน ละครพื้นบ้าน จิตรกรรมพื้นบ้าน ประติมากรรมพื้นบ้าน หัตถกรรมพื้นบ้าน เครื่องแต่งกายพื้นบ้าน และสิ่งทอพื้นบ้าน ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยที่ได้รับการจัดแจ้งแล้ว จะถูกรวบรวมไว้เป็นฐานข้อมูลสำหรับ ให้ประชาชนผู้สนใจได้ค้นหาข้อมูล หรือติดต่อกับผู้แจ้งข้อมูล เพื่อประโยชน์ ในทางธุรกิจ อันเป็นการ อนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยให้มีการนำไปใช้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุดในเชิง พาณิชย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถนำมาแจ้งข้อมูล

องค์ความรู้ของชุมชนท้องถิ่นไทย ได้แก่

1. สาขาการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม
2. สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร
3. สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้
4. สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ หิน โลหะ แก้ว เซรามิก ดินเผา เครื่องหนัง และอื่นๆ งาน

ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่

1. สาขาเรื่องเล่าพื้นบ้าน กวีนิพนธ์พื้นบ้าน และปริศนาพื้นบ้าน
2. สาขาเพลงพื้นบ้านและดนตรีพื้นบ้าน
3. สาขาฟ้อนรำพื้นบ้านและละครพื้นบ้าน
4. สาขาผลผลิตของศิลปพื้นบ้าน เช่น จิตรกรรมพื้นบ้าน ประติมากรรมพื้นบ้าน หัตถกรรม

พื้นบ้าน เครื่องแต่งกายพื้นบ้าน และสิ่งทอพื้นบ้าน

แนวทางการปฏิบัติงานของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

การดำเนินการขอรับสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้ประดิษฐ์ที่ประสงค์จะขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร แจ้งความประสงค์และนำ รายละเอียดของ สิ่งประดิษฐ์และเอกสารประจำตัวของผู้ประดิษฐ์ส่งมายังสถาบันวิจัยและพัฒนา

2. เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติสิ่งประดิษฐ์ในเบื้องต้น เช่น สิ่งประดิษฐ์หรือ ออกแบบ ผลิตภัณฑ์นั้นควรขอรับความคุ้มครองในรูปแบบใด กล่าวคือ ถ้าสิ่งนั้นเป็นการคิดค้นที่ ก่อให้เกิดลักษณะใหม่ที่มี หน้าที่การทำงาน ประโยชน์ใช้สอยก็สามารถสรุปได้ว่าเป็นการประดิษฐ์ แต่ถ้าสิ่งนั้นเป็นการคิดค้นเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ หรือลวดลายที่ปรากฏอยู่บนตัวผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิด ความสวยงาม สามารถสรุปได้ว่าเป็นการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ซึ่งควรที่จะยื่นขอรับความคุ้มครอง สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ กรณีที่เป็นการประดิษฐ์ต้อง พิจารณาอีกว่า ควรที่จะขอรับความคุ้มครองประเภท สิทธิบัตรการประดิษฐ์หรืออนุสิทธิบัตร ในกรณีจะพิจารณา ว่า สิ่งประดิษฐ์นั้นเป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้น การประดิษฐ์ที่สูงขึ้นหรือไม่ หากเป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้นการประดิษฐ์ที่ สูงขึ้นก็ควรที่จะขอรับความ คุ้มครองประเภทสิทธิบัตรการประดิษฐ์ ซึ่งการที่จะขอรับสิทธิบัตรการ ประดิษฐ์ได้นั้น จะต้องมึลักษณะ ครบถ้วนทั้ง 3 ประการ กล่าวคือ เป็นการประดิษฐ์ขั้นใหม่ เป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้นการประดิษฐ์ สูงขึ้น และเป็นการประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม หากเป็นการประดิษฐ์ที่ไม่มีขั้นการ ประดิษฐ์ สูงขึ้น ไม่มีความก้าวหน้าทางเทคนิค แต่เป็นการประดิษฐ์ขั้นใหม่และเป็นการประดิษฐ์ที่ สามารถประยุกต์ในทาง อุตสาหกรรม ควรจะขอรับความคุ้มครองประเภทอนุสิทธิบัตร รวมทั้ง พิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ค่าธรรมเนียมที่ถูกลงกว่า อายุการคุ้มครอง ขั้นตอนการจดทะเบียนที่ ไม่ยุ่งยากซับซ้อน เป็นต้น

3. เจ้าหน้าที่ดำเนินการส่งเอกสารให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและพิจารณา ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ผู้ ประดิษฐ์ส่งเอกสารขอรับสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรมายังสถาบันวิจัยและพัฒนา เพื่อ พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อ ผลงานการประดิษฐ์ว่าสมควรขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรหรือไม่ รวมทั้งส่งแจ้งผู้ประดิษฐ์ เพื่อให้ผู้ประดิษฐ์เข้า ชี้แจงข้อมูลความจริงอันเกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์ต่อ ผู้ทรงคุณวุฒิในกรณีผู้ทรงคุณวุฒิต้องการให้เข้าชี้แจง

4. เมื่อทราบผลจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าสิ่งประดิษฐ์นั้นมีข้อบกพร่องอย่างมาก เช่น เหมือนหรือคล้ายกับสิ่งประดิษฐ์อื่น หรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย ให้สิ่งประดิษฐ์นั้นเป็นอันตกไป หาก ผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่าสิ่งประดิษฐ์นั้นเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ควรขอรับ สิทธิบัตรแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดทำสัญญา โอนสิทธิระหว่างผู้ประดิษฐ์กับมหาวิทยาลัย ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นชอบ หากผู้ทรงคุณวุฒิเห็น ว่าสิ่งประดิษฐ์นั้นเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ควร ขอรับสิทธิบัตร แต่มีข้อบกพร่องที่ต้องดำเนินการแก้ไข ให้ผู้ประดิษฐ์ ดำเนินการแก้ไขตามความเห็น โดยให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดทำสัญญาโอนสิทธิระหว่างผู้ประดิษฐ์กับมหาวิทยาลัย ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ให้ผู้ประดิษฐ์ดำเนินการแก้ไขตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เรียบร้อยแล้ว

5. เจ้าหน้าที่ประสานงานกับผู้ประดิษฐ์ เพื่อจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ประกอบการยื่นคำขอรับ สิทธิบัตรและ ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารร่วมกัน หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่จะดำเนินการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ผู้ประดิษฐ์ได้ ทำสัญญาโอนสิทธิกับมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

6. เจ้าหน้าที่ติดตามผลการพิจารณาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในทุกขั้นตอน

7. เมื่อทราบผลการขอรับสิทธิบัตรแล้ว เจ้าหน้าที่จะแจ้งผลการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรแก่ ผู้ประดิษฐ์ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ทราบผลการขอรับสิทธิบัตร

8. เจ้าหน้าที่สรุปผล รวมทั้งวิเคราะห์ผลการดำเนินการ เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการ ปฏิบัติงานต่อไป

การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์

การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์นั้น จะต้องยื่นคำขอพร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมเป็น เงิน 500 บาท ซึ่งค่าขอจะต้องประกอบด้วย

(1) แบบพิมพ์คำขอรับสิทธิบัตรแบบ สป/สผ/อสป/001-ก

(2) รายละเอียดการประดิษฐ์ ที่มีหัวข้อครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด

(3) ข้อถ้อยสิทธิ

(4) บทสรุปการประดิษฐ์

(5) รูปเขียน (ถ้ามี)

(6) เอกสารอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น หนังสือโอนสิทธิ สัญญาการว่าจ้าง หนังสือมอบ อำนาจ หนังสือรับรองนิติบุคคล เป็นต้น

รายการที่ (2) – (6) ต้องจัดเตรียมขึ้นเองในกระดาษ ขนาด A4 เมื่อยื่นคำขอรับสิทธิบัตรแล้ว ถ้ามีสิ่งบกพร่องที่พอจะแก้ไขได้ เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สิน ทางปัญญาจะแจ้งให้ผู้ขอหรือตัวแทนของผู้ขอทราบ เพื่อให้ทำการแก้ไขให้ถูกต้อง ทั้งนี้จะมีเงื่อนไขว่า จะต้องดำเนินการภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากดำเนินการไม่ทันก็สามารถขอผ่อนผัน ได้ หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ

การแก้ไขเพิ่มเติม ผู้ขอจะต้องใช้แบบ สป/สผ/อสป/003-ก ในการยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งต้องชำระค่าธรรมเนียม

กรณีคำขอรับสิทธิบัตรถูกต้องหรือได้แก้ไขถูกต้องแล้ว เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทาง ปัญญาจะแจ้งให้ผู้ขอมาดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมการประกาศโฆษณาเป็นเงิน 250 บาท โดย เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะแจ้ง 2 ครั้ง ครั้งละ 60 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากพ้น ระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำ ขอ และให้จัดส่งคำ

ขอรับสิทธิบัตรชุดล่าสุดอีกหนึ่งชุดพร้อมทั้งส่งคำแปลข้อถ้อยสิทธิ บทสรุปการประดิษฐ์เป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านกรณีที่มีผู้อื่น เห็นว่าสิ่งที่ยื่นขอสิทธิบัตรนั้นไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมาย หรือผู้ขอไม่ได้เป็นผู้ประดิษฐ์แต่ นำผลงานของผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้ประดิษฐ์มาจดทะเบียน

เมื่อประกาศโฆษณาแล้ว ผู้ขอต้องยื่นขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ พร้อมทั้งชำระ ค่าธรรมเนียมเป็นเงิน 250 บาท โดยใช้แบบ สป/อสป/005-ก ภายใน 5 ปี นับตั้งแต่วันประกาศ โฆษณา หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ

ภายหลังจากมีการขอให้ตรวจสอบแล้ว เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะทำการ สืบค้นเอกสารว่า เคยมีสิ่งประดิษฐ์เดียวกันหรือคล้ายกันหรือไม่ (รวมทั้งตรวจค้นเอกสารจาก ต่างประเทศด้วย) ถ้าคำขอถูกต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมาย จะแจ้งให้ผู้ขอมาชำระ ค่าธรรมเนียมการรับจดทะเบียนเป็นเงิน 500 บาท และออกสิทธิบัตรให้ผู้ขอต่อไป หากไม่ถูกต้องจะ ยกคำขอ

การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น จะต้องยื่นคำขอพร้อมทั้งชำระ ค่าธรรมเนียมเป็นเงิน 250 บาท ซึ่งคำขอต้องประกอบด้วย

(1) แบบพิมพ์คำขอรับสิทธิบัตรแบบ สป/สผ/อสป/001-ก

(2) คำพรรณนาแบบผลิตภัณฑ์ (ถ้ามี)

(3) ข้อถ้อยสิทธิ

(4) รูปเขียน

(5) เอกสารอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น หนังสือโอนสิทธิ สัญญาการว่าจ้าง หนังสือมอบ อำนาจ หนังสือรับรองนิติบุคคล เป็นต้น

รายการที่ (2) - (5) ต้องจัดเตรียมขึ้นเองในกระดาษ ขนาด A4

เมื่อยื่นคำขอรับสิทธิบัตรออกแบบผลิตภัณฑ์แล้ว ถ้ามีสิ่งบกพร่องที่พอจะแก้ไขได้ เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะแจ้งให้ผู้ขอหรือตัวแทนของผู้ขอทราบ เพื่อให้ทำการแก้ไขให้ ถูกต้อง ทั้งนี้จะมีเงื่อนไขว่าจะต้องดำเนินการภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากดำเนินการ ไม่ทันก็สามารถขอผ่อนผันได้ หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ

การแก้ไขเพิ่มเติม ผู้ขอจะต้องใช้แบบ สป/สผ/อสป/003-ก ในการยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งต้องชำระ ค่าธรรมเนียม

กรณีคำขอรับสิทธิบัตรออกแบบผลิตภัณฑ์ถูกต้องหรือได้แก้ไขถูกต้องแล้ว เจ้าหน้าที่ กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะแจ้งให้ผู้ขอมาดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมการประกาศโฆษณาเป็น เงิน 250 บาท โดยเจ้าหน้าที่กรม

ทรัพย์สินทางปัญญาจะแจ้งสองครั้ง ครั้งละ 60 วัน นับจากวันที่ ได้รับแจ้ง หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ และให้จัดส่งคำขอรับสิทธิบัตรชุดล่าสุดอีกหนึ่ง ชุดเพื่อเปิดโอกาสให้มีการคัดค้าน กรณีที่ผู้อื่นเห็นว่าสิ่งที่ยื่นขอสิทธิบัตรนั้นไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของ กฎหมาย หรือผู้ขอไม่ได้เป็นผู้คิดค้นแต่ นำผลงานของผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้ประดิษฐ์มาจดทะเบียน

กรณีสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์นี้ ผู้ขอไม่ต้องยื่นคำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ ซึ่งจะใช้เฉพาะกรณีการประดิษฐ์เท่านั้น เมื่อประกาศโฆษณาครบ 90 วันแล้ว เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สิน ทางปัญญาจะทำการสืบค้นว่าเคยมีแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมือนหรือคล้ายกันแพร่หลายมาก่อนหรือไม่ ถ้า คำขอถูกต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมาย จะแจ้งให้ผู้ขอมาชำระค่าธรรมเนียมการรับจด ทะเบียนเป็นเงิน 500 บาท และออกสิทธิบัตรให้ผู้ขอต่อไป หากไม่ถูกต้องจะยกคำขอ

การยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตร

การยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตร จะต้องยื่นคำขอพร้อมชำระค่าธรรมเนียม ซึ่งคำขอจะต้อง ประกอบด้วย

- (1) แบบพิมพ์คำขอรับสิทธิบัตรแบบ สป/สผ/อสป/001-ก
- (2) รายละเอียดการประดิษฐ์ ที่มีหัวข้อครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด
- (3) ข้อถ้อยสิทธิ
- (4) บทสรุปการประดิษฐ์
- (5) รูปเขียน (ถ้ามี)
- (6) เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี) เช่น หนังสือโอนสิทธิ สัญญาการจ้าง หนังสือมอบอำนาจ หนังสือรับรองนิติบุคคล

เป็นต้น

รายการที่ (2) - (6) ต้องเตรียมขึ้นเองในกระดาษขนาด เอ 4

เมื่อยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตรแล้ว ถ้ามีสิ่งบกพร่องที่พอจะแก้ไขได้เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สิน ทางปัญญา จะแจ้งให้ผู้ขอหรือตัวแทนของผู้ขอทราบ เพื่อให้ทำการแก้ไขให้ถูกต้อง ทั้งนี้จะมีเงื่อนไขว่า จะต้องดำเนินการภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากดำเนินการไม่ทันก็สามารถขอผ่อนผัน ได้ หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ

การแก้ไขเพิ่มเติม ผู้ขอจะต้องใช้แบบ สป/สผ/อสป/003-ก ในการยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งต้องชำระค่าธรรมเนียม

กรณีคำขอรับอนุสิทธิบัตรถูกต้องหรือได้แก้ไขถูกต้องแล้ว จะรับจดทะเบียนและออกอนุ สิทธิบัตรให้แก่ผู้ขอ ซึ่งเจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ผู้ขอมาดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมการรับจดทะเบียน และออกอนุสิทธิบัตร และ

ประกาศโฆษณาเป็นเงิน 1,000 บาท ภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ ในการประกาศโฆษณาจะประกาศในหนังสือประกาศ โฆษณาอนุสิทธิบัตร เป็นเวลา 1 ปี

เมื่อประกาศโฆษณาแล้ว บุคคลอื่นที่มีส่วนได้เสีย สามารถที่จะขอให้ตรวจสอบอนุสิทธิบัตร ว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ โดยใช้แบบ สป/สผ/อสป/005-ก หากปรากฏว่า อนุสิทธิบัตรนั้นไม่เป็นไปตามกฎหมายก็จะถูกเพิกถอนต่อไป

เอกสารหลักฐาน รายละเอียดเกี่ยวกับคำขอรับสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร

คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ต้องมีความครบถ้วนของเอกสารและหลักฐาน ดังนี้

1. แบบพิมพ์คำขอ (แบบ สป/สผ/อสป/001-ก) ที่กรอกข้อความตามข้อเท็จจริงให้ครบถ้วน (หากข้อใดไม่มีข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับข้อนั้น ไม่จำเป็นต้องกรอก)

2. รายละเอียดการประดิษฐ์ ที่มีหัวข้อต่างๆ อย่างน้อย ดังนี้

(1) ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์ จะต้องระบุว่าการประดิษฐ์นั้นคืออะไร โดยระบุถึง ลักษณะสำคัญของการประดิษฐ์นั้นด้วย

(2) ลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์ จะต้องระบุถึงลักษณะที่สำคัญของการ ประดิษฐ์โดยย่อ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการประดิษฐ์ดังกล่าว

(3) สาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์ จะต้องระบุว่าการประดิษฐ์ที่ขอรับ สิทธิบัตรจัดอยู่ในสาขาวิชาการหรือเทคโนโลยีด้านใด

(4) ภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง จะต้องระบุลักษณะของการประดิษฐ์ที่มี อยู่ก่อนแล้ว พร้อมทั้งข้อบกพร่องต่างๆ หรือปัญหาของการประดิษฐ์ดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าการประดิษฐ์ที่ขอรับ สิทธิบัตรนั้นแตกต่างกับการประดิษฐ์ที่มีอยู่ก่อนแล้วอย่างไรและเพียงใด

(5) คำอธิบายรูปเขียนโดยย่อ (ในกรณีที่มีการประดิษฐ์ที่ยื่นขอรับสิทธิบัตรมีรูปเขียน) ให้ อธิบายว่ารูปเขียนแต่ละรูปนั้นแสดงให้เห็นถึงส่วนใดของการประดิษฐ์ ทั้งนี้ไม่ใช่เป็นการอธิบายว่ารูป เขียนนั้นมีส่วนประกอบหรือมี รายละเอียดและการทำงานอย่างไร

(6) การเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ จะต้องระบุรายละเอียดของการประดิษฐ์ที่ ขอรับสิทธิบัตรว่ามี ลักษณะโครงสร้าง ส่วนประกอบ องค์ประกอบ หรือขั้นตอนอย่างไรบ้าง การ บรรยายในหัวข้อนี้จะต้องละเอียด สมบูรณ์ และชัดเจนพอที่จะทำให้ผู้มีความชำนาญระดับสามัญใน สาขาวิทยาการนั้นๆ สามารถอ่านแล้วเข้าใจการ ประดิษฐ์นั้นได้ และสามารถนำไปใช้และปฏิบัติตาม การประดิษฐ์นั้นได้ด้วย

(7) วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด ในกรณีที่มีการระบุในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์ โดยสมบูรณ์ถึง วิธีการประดิษฐ์หลายวิธี ผู้ขอจะต้องระบุถึงวิธีการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด แต่ถ้ามีการ เปิดเผยวิธีการประดิษฐ์เพียงวิธี

เดียวในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ ผู้ขอก็สามารถระบุ ว่า "วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ วิธีการดังที่ได้บรรยายไว้ในหัวข้อการเปิดเผย การประดิษฐ์ โดยสมบูรณ์"

(8) การใช้ประโยชน์ของการประดิษฐ์ในการผลิตทางอุตสาหกรรม หัตถกรรม เกษตรกรรมหรือพาณิชย์กรรม ในกรณีที่ลักษณะของการประดิษฐ์เองไม่สามารถแสดงได้ว่าจะ นำไปใช้ในการผลิตในด้านต่างๆ ได้หรือไม่อย่างไร ผู้ขอจะต้องอธิบายให้เห็นว่าสามารถนำเอาการ ประดิษฐ์นั้นไปใช้ในทางใดบ้าง และมีประโยชน์อย่างไร แต่ ถ้าโดยลักษณะของการประดิษฐ์นั่นเอง แสดงให้เห็นได้อยู่แล้วว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการผลิตได้ก็ไม่จำเป็นต้องมีหัวข้อนี้

3. ข้อถ้อยสิทธิ

4. บทสรุปการประดิษฐ์

5. รูปเขียน (ถ้ามี)

6. เอกสารหลักฐานอื่น ๆ ที่ต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ดังนี้

กรณีที่ผู้ขอเป็นผู้ประดิษฐ์จะต้องยื่นหนังสือรับรองสิทธิตามแบบ แบบ สป/สผ/อสป/ 001-ก (พ) (ไม่จำเป็นต้องยื่นสำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน)

กรณีที่ผู้ขอเป็นผู้รับโอนสิทธิจากผู้ประดิษฐ์ จะต้องยื่นหนังสือโอนสิทธิ

กรณีที่ผู้ขอเป็นนายจ้างผู้ประดิษฐ์จะต้องยื่นหนังสือแสดงการเป็นนายจ้างของผู้ ประดิษฐ์

ถ้าผู้ขอเป็นนิติบุคคล จะต้องยื่นหนังสือรับรองนิติบุคคลที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน

กรณีที่ผู้ขอประสงค์จะขอถ้อยสิทธิวันยื่นให้เป็นวันเดียวกับที่ยื่นขอไว้ครั้งแรกใน ต่างประเทศ ให้ยื่นคำขอ ถ้อยสิทธิให้ถ้อยวันยื่นคำขอในต่างประเทศเป็นครั้งแรก เป็นวันยื่นคำขอใน ประเทศไทย (แบบ สป/สผ/อสป/002-ก)

คำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารและ หลักฐาน ดังนี้

1. แบบพิมพ์คำขอ (แบบ สป/สผ/อสป/001-ก) ที่กรอกข้อความตามข้อเท็จจริงที่ ครบถ้วน (หากข้อใดไม่มีข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับข้อนั้น ๆ ไม่จำเป็นต้องกรอก)

2. คำพรรณนาแบบผลิตภัณฑ์ (ถ้ามี)

3. ข้อถ้อยสิทธิ

4. รูปเขียนหรือภาพถ่าย

5. เอกสารหลักฐานอื่นๆ ที่ต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ดังนี้

กรณีที่ผู้ขอเป็นผู้ออกแบบ จะต้องยื่นหนังสือรับรองสิทธิตามแบบ สป/สผ/อสป/001-ก (พ) (ไม่จำเป็นต้องยื่นสำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน) กรณีที่ผู้ขอเป็นผู้รับโอนสิทธิจากผู้ออกแบบ จะต้องยื่นหนังสือโอนสิทธิ

กรณีที่ผู้ขอเป็นนายจ้างผู้ออกแบบ จะต้องยื่นหนังสือแสดงการเป็นนายจ้างของ ผู้ออกแบบ ถ้าผู้ขอ เป็นนิติบุคคล จะต้องยื่นหนังสือรับรองนิติบุคคลที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน

คำขอแก้ไขเพิ่มเติม จะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอแก้ไขเพิ่มเติม (แบบ สป/สผ/อสป/003-ก)
- เอกสารที่ผู้ขอต้องแก้ไขเพิ่มเติม (อาจจะเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบางส่วนของคำขอ หรือส่งเอกสาร หลักฐานเพิ่มเติม ระยะเวลาไม่เกิน 90 วันนับแต่วันที่ผู้ขอได้รับแจ้ง

การรับชำระค่าธรรมเนียม การประกาศโฆษณา คำขอรับสิทธิบัตร การประดิษฐ์/สิทธิบัตรการ ออกแบบผลิตภัณฑ์ จะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์ อีก 1 ชุด (เฉพาะกรณีคำขอรับสิทธิบัตรการ ประดิษฐ์ ผู้ขอต้องจัดส่งคำแปลข้อถือสิทธิและ บทสรุปการประดิษฐ์เป็นภาษาอังกฤษ 1 ชุด ระยะเวลาไม่เกิน 60 วัน นับแต่วันที่ผู้ขอได้รับแจ้งครั้งที่สอง (สำหรับอนุสิทธิบัตรไม่มี ขั้นตอนนี้)
- คำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์/ตรวจสอบอนุสิทธิบัตร จะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสาร หลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ (แบบ สป/อสป/005-ก) (สำหรับคำขอรับสิทธิบัตรการ ออกแบบผลิตภัณฑ์ไม่มีขั้นตอนนี้)

ระยะเวลา กรณีคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ ไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่ประกาศโฆษณา กรณีอนุสิทธิบัตร ไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่ประกาศโฆษณา

การรับชำระค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนและสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร จะต้องตรวจความครบถ้วน ของเอกสาร หลักฐาน ดังนี้

- คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์/อนุสิทธิบัตรอีก 1 ชุด แล้วแต่กรณี ระยะเวลาไม่เกิน 60 วันนับแต่วันที่ผู้ขอได้รับแจ้ง

คำขอแปลงคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์เป็นอนุสิทธิบัตร/คำขอรับอนุสิทธิบัตรเป็นสิทธิบัตรการประดิษฐ์

จะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอแปลงคำขอฯ (แบบ สป/อสป/004-ก)
- คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตรที่ยื่นไว้เดิม 1 ชุด กรณีขอแปลงคำขอรับสิทธิบัตรการ ประดิษฐ์เป็นอนุสิทธิบัตร ต้องกระทำก่อนมีการ ประกาศโฆษณา กรณีขอแปลงคำขอรับอนุสิทธิบัตรเป็นสิทธิบัตร การประดิษฐ์ต้องกระทำก่อนมีการรับ จดทะเบียนและออกอนุสิทธิบัตร

การคัดค้าน จะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอโต้แย้ง (แบบ สป/สผ/008-ก)
- เอกสารประกอบการคัดค้านสำหรับเจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจำนวน 2 ชุด และเอกสารผู้คัดค้าน 1 ชุด การโต้แย้งจะต้องโต้แย้งภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำคัดค้าน

การขอจำหน่ายหรือส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม จะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอจำหน่ายหรือส่งหลักฐานเพิ่มเติม (แบบ สป/สผ/007-ก (พ)) พร้อม ทั้งพยานหรือหลักฐานที่จะนำมาแสดงหรือแถลงเพิ่มเติมจำนวน 1 ชุด

ระยะเวลา กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะพิจารณาถึงระยะเวลาการขอจำหน่ายหรือ หลักฐานว่าเกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ดังนี้ กรณีที่เป็นการคัดค้าน จะต้องยื่นคำขอภายใน 30 วัน นับแต่วันที่คัดค้าน กรณีที่เป็นการโต้แย้ง จะต้องยื่นคำขอภายใน 30 วัน นับแต่วันที่โต้แย้ง

คำทอรรถ จะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำอุทอรรถ (แบบ สป/สผ/อสป/009-ก)
- เอกสารประกอบการอุทอรรถต้นฉบับจำนวน 1 ชุด และสำเนาอีกจำนวน 10 ชุด ระยะเวลาไม่เกิน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของอธิบดี

การรับชำระค่าธรรมเนียมรายปีสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตรและการต่ออายุอนุสิทธิบัตร จะต้องตรวจ ความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- คำขอชำระค่าธรรมเนียมรายปีสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/อสป/010-ก)

ค่าธรรมเนียม เป็นไปตามกฎกระทรวง โดยเริ่มตั้งแต่ปีที่ 5 จนสิ้นอายุแล้วแต่กรณี

ระยะเวลา ค่าธรรมเนียมรายปีสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรจะเริ่มต้นชำระตั้งแต่เริ่มปีที่ 5 จน สิ้นอายุแล้วแต่กรณี (สิทธิบัตรการประดิษฐ์ ปีที่ 5-20 สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ปีที่ 5-10 และอนุสิทธิบัตร ปีที่ 5-6 และต่ออายุได้อีกสองครั้งๆ ละ 2 ปี) โดยเริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ยื่นคำ ขอจนสิ้นปีที่ 4 ซึ่งผู้ทรงสิทธิบัตรจะต้องชำระภายใน 60 วัน ของระยะเวลาเริ่มต้นของแต่ละปี หาก พ้นระยะเวลาดังกล่าวผู้ทรงสิทธิยังสามารถที่จะชำระได้ต่อไปอีก 120 วัน แต่จะต้องเสียค่าธรรมเนียม เพิ่มอีกร้อยละ 30 ของค่าธรรมเนียมในปีนั้นๆ

คำขอรับบำเหน็จพิเศษ จะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอรับบำเหน็จพิเศษ (แบบ สป/สผ/อสป/207-ค) พร้อมทั้งเอกสาร ประกอบ

คำขอคืนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรหรือเลิกข้อถือสิทธิบางข้อ จะต้องตรวจความครบถ้วนของ เอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอคืนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรหรือเลิกข้อถือสิทธิบางข้อ (แบบ สป/ สผ/อสป/208-ก) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ

คำขอรับใบแทนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรหรือใบแทนใบอนุญาต ให้ใช้สิทธิตามสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร จะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอรับใบแทนสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร หรือใบแทนใบอนุญาตให้ใช้ สิทธิตามสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/อสป/209-ก) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ เช่น ใบ แจ้งความของสถานีตำรวจ เป็นต้น

คำขอบันทึกคำยินยอมให้บุคคลอื่นใช้สิทธิตามสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร จะต้องตรวจความครบถ้วน ของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอบันทึกคำยินยอมให้บุคคลอื่นใช้สิทธิตามสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/อสป/202-ก) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ คำขออนุญาตใช้สิทธิตามสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร จะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขออนุญาตใช้สิทธิตามสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/อสป/203ค) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ

คำขอให้ยกเลิกใบอนุญาตใช้สิทธิตามสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร จะต้องตรวจความครบถ้วนของ เอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอให้ยกเลิกใบอนุญาตใช้สิทธิตามสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/ อสป/204-ก) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ คำขอจดทะเบียนการอนุญาตใช้สิทธิตามสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร จะต้องตรวจความครบถ้วนของ เอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอจดทะเบียนการอนุญาตใช้สิทธิตามสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/อสป/205-ก) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ เช่น สัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิ เป็นต้น

คำขอจดทะเบียนการโอนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และการรับโอนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรโดยทางมรดก จะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอจดทะเบียนการโอนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และการรับโอน สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรโดยทางมรดก (แบบ สป/สผ/อสป/206-ค) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ

สถานที่และวิธีการยื่นขอจดทะเบียน

สถานที่ยื่นขอจดทะเบียน สามารถยื่นคำขอจดทะเบียนได้ที่ ส่วนบริหารงานจดทะเบียน สำนักสิทธิบัตร กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

วิธีการยื่นขอจดทะเบียน

1. ยื่นขอโดยตรงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมชำระค่าธรรมเนียม
2. ส่งคำขอทางไปรษณีย์ลงทะเบียนถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ พร้อมชำระค่าธรรมเนียม โดยชำระทางธนาคาร

ส่งจ่ายในนาม กรมทรัพย์สินทางปัญญา

ค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมสิทธิบัตร

คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์	500 บาท
คำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	250 บาท
คำขอแก้ไขเพิ่มเติม	50 บาท
การประกาศโฆษณา	250 บาท
คำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ (เฉพาะกรณีการประดิษฐ์)	250 บาท
รับจดทะเบียน และออกสิทธิบัตร	500 บาท
คำคัดค้าน	250 บาท
คำอุทธรณ์	500 บาท
คำขอเปลี่ยนแปลงคำขอรับสิทธิบัตร	100 บาท

ค่าธรรมเนียมรายปี สำหรับสิทธิบัตร การประดิษฐ์

ปีที่ 5	1,000 บาท
ปีที่ 6	1,200 บาท
ปีที่ 7	1,600 บาท
ปีที่ 8	2,200 บาท
ปีที่ 9	3,000 บาท
ปีที่ 10	4,000 บาท
ปีที่ 11	5,200 บาท
ปีที่ 12	6,600 บาท

ปีที่ 13	8,200 บาท
ปีที่ 14	10,000 บาท
ปีที่ 15	12,000 บาท
ปีที่ 16	14,200 บาท
ปีที่ 17	16,600 บาท
ปีที่ 18	19,200 บาท
ปีที่ 19	22,000 บาท
ปีที่ 20	25,000 บาท
หรือชำระทั้งหมดในคราวเดียว	140,000 บาท

ค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

ปีที่ 5	500 บาท
ปีที่ 6	650 บาท
ปีที่ 7	950 บาท
ปีที่ 8	1,400 บาท
ปีที่ 9	2,000 บาท
ปีที่ 10	2,750 บาท
หรือชำระทั้งหมดในคราวเดียว	7,500 บาท

ค่าธรรมเนียมอนุสิทธิบัตร

ค่าขอรับอนุสิทธิบัตร	250 บาท
แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งละ	50 บาท
รับจดทะเบียนและการประกาศโฆษณา	500 บาท
คำขอให้ตรวจสอบ	250 บาท
คำขอเปลี่ยนแปลงคำขอรับอนุสิทธิบัตร	100 บาท

ค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับอนุสิทธิบัตร

ปีที่ 5	750 บาท
ปีที่ 6	1,500 บาท
หรือชำระทั้งหมดในคราวเดียว	2,000 บาท

ค่าธรรมเนียมการต่ออายุอนุสิทธิบัตร

ครั้งที่ 1	6,000 บาท
ครั้งที่ 2	9,000 บาท

ขั้นตอนการดำเนินการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรของสถานวิจัยและพัฒนา

